

ЧИ ОБКЛАДАЄТЬСЯ ПДФО, ЄСВ ТА ВЗ ВАРТІСТЬ ХАРЧУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЗІ «ШВЕДСЬКОГО СТОЛУ»?

Згідно з усталеною точкою зору, якщо роботодавець організовує для працівників безплатне харчування за принципом «шведський стіл», то визначити, хто скільки з'їв продуктів (і чи з'їв узагалі) – неможливо.

Іншими словами, отриманий у вигляді додаткового блага (безплатного харчування) дохід **не може бути персоналізований**. А значить, неможливо коректно застосувати норму пп. «б» пп. 164.2.17 Податкового кодексу (далі – ПК). Адже об'єкт обкладення ПДФО та ЄСВ формально начебто є, але **база оподаткування** (згідно з п. 23.1 ПК це **конкретні** вартісні, фізичні та інші характеристики об'єкта оподаткування) – відсутня. Нагадуємо: оподаткування доходів фізосіб, зокрема у вигляді додаткового блага, виходячи з положень ПК розглядається **тільки у разі їх отримання безпосередньо конкретним платником податків**.

Аналогічних висновків різного часу доходили і контролюючі органи у своїх роз'ясненнях (див., наприклад, лист ДФС від 23.11.16 р. № 25307/6/99-99-13-02-03-15 у «БАЛАНСІ», 2016, № 102-103), а також роз'яснення, що **діє на сьогодні**, у ЗІР, категорія 103.02).

Пізніше з'явилися роз'яснення, у яких контролери роблять прямо протилежні висновки (наприклад, в Індивідуальних податкових консультаціях (далі – ІПК) ДФС від 19.10.17 р. № 2300/6/99-99-13-02-03-15/ІПК, від 26.12.17 р. № 3151/ІПК/28-10-01-03-11, далі – ІПК № 3151). Аргументи податківців базуються на принципі «заборонено все, що прямо не дозволено». Дійсно, ст. 165 ПК установлено виключний перелік доходів, які не включаються до складу оподаткованого доходу. І серед них немає згадки про харчування шляхом організації «шведського столу». Отже, на думку податківців, такий дохід обкладається ПДФО відповідно до пп. «б» пп. 164.2.17 ПК як додблага на загальних підставах.

Невтішний висновок зроблено контролерами і стосовно обкладення цього виду доходів ЄСВ і військовим збором (далі – ВЗ). В ІПК від 05.09.17 р. № 1801/1/6/99-99-13-02-03-15/ІПК, від 13.10.17 р. № 2233/6/99-99-15_01-01-15/ІПК сказано, що в Переліку виплат, здійснюваних за рахунок роботодавця, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженому постановою КМУ від 22.12.10 р. № 1170, не передбачено витрати на безплатне харчування. Тому (виходячи з того ж принципу «заборонено все, що прямо не дозволено») відповідний дохід у вигляді додаткового блага працівника обкладається ЄСВ та ВЗ у загальному порядку.

При цьому за рамками роз'яснень залишилося **головне запитання: як визначити базу оподаткування** відповідно до п. 23.1 ПК? «Узяти все, та й поділити?»

Поки що відповіді на це запитання немає, коректно провести персоналізацію доходу просто нереально. Хтось їсть більше, хтось менше, комусь узагалі їжа зі «шведського столу» не підходить або не подобається. Хтось був відсутній на цих безплатних обідах, був у відрядженні, наприклад. З будь-яким варіантом розрахунку персонального доходу можна поспорити.

Чергова хвиля фіскальних роз'яснень із цього питання з'явилася і в 2018 році (див., наприклад, ІПК від 06.09.18 р. № 3881/6/99-99-13-02-03-15/ІПК на с. 24 цього номера). Хід міркувань податківців і висновки – аналогічні висновкам, зробленим в ІПК 2017 року.

Водночас якщо платник податків отримав ІПК і не згоден з її висновками, то таку ІПК він може оспорити в суді як протиправну на підставі п. 53.2 ПК. Так, ІПК № 3151, надана підприємству Офісом великих

платників податків ДФС, була оскаржена в суді та скасована Харківським апеляційним адміністративним судом (постанова від 01.08.18 р. у справі № 820/764/18). Завважимо, що **підприємство-позивач підійшло до організації харчування працівників за принципом «шведський стіл» обґрунтовано:**

- між адміністрацією і трудовим колективом **був укладений колдоговір** і зареєстрований в Управлінні праці та соцзахисту населення;
- на підприємстві було розроблено **Положення про надання соціальних гарантій, компенсацій і пільг працівникам підприємства (як додаток до колдоговору)**. У цьому Положенні обумовлено обслуговування працівників за формою «шведського столу» на безплатній основі та зазначено, що витрати на забезпечення продуктами харчування здійснює роботодавець;
- **Положенням про облікову політику** підприємства затверджено, що витрати на придбання продуктів харчування включаються до складу загальновиробничих витрат.

Як видно, усі вищеперелічені заходи – з огляду на прямі норми чинного законодавства – допомогли позивачеві виграти суд. Вивчивши надані документи, суд визнав, що безплатне харчування за принципом «шведського столу» не може персоналізуватися. Крім того, суд визнав, що додаткове благо не включається до загального оподаткованого доходу фізособи в разі, коли його надання **обумовлене нормами колдоговору**, а також якщо такі доходи підлягають включенню роботодавцем **до собівартості** реалізованих товарів, робіт, послуг (пп. «а», «б» пп. 164.2.17 ПК). У результаті аналізу ситуації суд зробив остаточний висновок про те, що вартість безплатного харчування за принципом «шведського столу» **не є додатковим благом у розумінні пп. 14.1.47 ПК**, не включається до складу загального оподаткованого доходу і не може розглядатися як база для нарахування ЄСВ та ВЗ. А ІПК № 3151 скасовується.

На цьому історія не закінчилася. Скасування ІПК є підставою для надання нової ІПК з огляду на висновки суду (п. 53.2 ПК). Керуючись цією нормою, ДФС підготувала ІПК від 05.09.18 р. № 3853/6/99-99-13-02-03-15/ІПК (див. на с. 22 цього номера). У ній податківці визнали, що вартість харчування працівників за принципом «шведського столу» не є додатковим благом (треба ж!). Але на цьому контролери не заспокоїлися, тепер вони дійшли висновку, що вартість такого харчування включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу **як інший дохід** (пп. 164.2.20 ПК) та обкладається ПДФО та ВЗ на загальних підставах, а також є базою для нарахування ЄСВ.

Цікавий момент: податківці вважають, що неможливість персоніфікувати отриманий дохід не звільняє працівника від сплати відповідних податків і зборів. Можливо, це й так, але **відповіді на запитання, як визначити базу оподаткування, контролери не дають**. Крім того, вони не пояснюють причин зміни правил практичного застосування норм ПК: чому вони радикально поміняли свою точку зору із цього питання? Усе це створює проблему, виходом з якої буде, мабуть, рішення ВСУ, оскільки Офіс великих платників податків ДФС оскаржив у касаційному порядку рішення Харківського апеляційного суду, яким була скасована ІПК № 3151.

Що ж, дочекаємося рішення ВСУ, а поки слід підходити до питання про організацію харчування, що не персоналізується, для працівників за рахунок роботодавця зважено, з урахуванням податкових ризиків. Адже поява ІПК, подібних ІПК № 3151 та № 3881, указує на явну фіскальну тенденцію контролюючих органів. А це може потягти за собою неприємні наслідки для підприємств при перевірках.

Якщо ж ви все-таки зважилися на організацію «шведського столу» для працівників і вас переконали аргументи на захист необкладення цього виду доходів ПДФО, ЄСВ та ВЗ, тоді слід **особливо ретельно підійти до документального оформлення цього заходу** – за прикладом вищезазначеного підприємства, що виграло суд.

Ольга ЦЕЛУЙКО, шеф-редактор

Індивідуальна податкова консультація Державної фіскальної служби України від 05.09.18 р. № 3853/6/99-99-13-02-03-15/ІПК

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 53 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення та з урахуванням висновків Харківського апеляційного адміністративного суду, викладених у постанові від 01.08.18 р. (справа № 820/764/18), надає нову індивідуальну податкову консультацію щодо практичного застосування норм податкового законодавства.

Статтю 129 Конституції України встановлено, що суд ухвалює рішення іменем України. Судове рішення є обов'язковим до виконання.

Водночас ст. 67 Конституції України передбачено, що кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються Кодексом.

Визначення понять, що вживаються у Кодексі, зазначені ст. 14 Кодексу, яка не містить окремого визначення «харчування за принципом «шведського столу». Разом з тим, пп. 14.1.54 п. 14.1 ст. 14 Кодексу передбачено поняття доходу з джерелом походження з України – це будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Кодексу, відповідно до пп. 162.1.1 п. 162.1 ст. 162 якого платниками податку є, зокрема, фізична особа – резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні.

Згідно з пп. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Статтю 165 Кодексу встановлено виключний перелік доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку, зокрема вартість безоплатного лікувально-профілактичного харчування, молока або рівноцінних йому харчових

продуктів, газованої солоної води, яким роботодавець забезпечує такого платника податку відповідно до Закону України «Про охорону праці» (пп. 165.1.9 п. 165.1 ст. 165 Кодексу).

Крім того, до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку не включаються інші доходи, які згідно з Кодексом не включаються до складу загального місячного (річного) оподаткованого доходу (пп. 165.1.49 п. 165.1 ст. 165 Кодексу).

При цьому пп. 1.7 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу передбачено, що звільняються від оподаткування військовим збором доходи, які згідно з розділом IV Кодексу не включаються до загального оподаткованого доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою), крім доходів, зазначених у підпунктах 165.1.2, 165.1.18, 165.1.25, 165.1.52 п. 165.1 ст. 165 Кодексу.

Перелік доходів, що включаються до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку, визначено п. 164.2 ст. 164 Кодексу, зокрема дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених ст. 165 Кодексу) у вигляді, зокрема:

- вартості, використання житла, інших об'єктів матеріального або нематеріального майна, що належать роботодавцю, наданих платнику податку в безоплатне користування, або компенсації вартості такого використання, крім випадків, коли таке надання зумовлено виконанням платником податку трудової функції відповідно до трудового договору (контракту) чи передбачено нормами колективного договору або відповідно до закону в установлені ними межах (пп. «а» пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу);
- вартості харчування, безоплатно отриманого платником податку, крім випадків, визначених Кодексом для оподаткування прибутку підприємств.

Додатково до винятків, передбачених пп. «а» пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу, не вважаються додатковим благом платника податку доходи,

одержані у формі та розмірах, що підлягають включенню роботодавцем до собівартості реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг (пп. «б» пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Водночас положеннями розділу III «Податок на прибуток підприємств» Кодексу не передбачено визначення собівартості реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг.

Крім того, норми пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу не містять посилань на те, що доходи, одержані платником податку у вигляді безоплатного харчування, не оподатковуються податком на доходи фізичних осіб. Зазначене лише може вказувати на те, що такі доходи не є додатковим благом.

Одночасно зауважуємо, що товариством висловлювалася позиція щодо неможливості персоніфікувати отриманий працівниками дохід у вигляді безоплатного харчування за принципом «шведського столу».

Разом з тим, на думку ДФС, неможливість персоніфікувати отриманий дохід не може слугувати підставою для звільнення працівника від сплати відповідних податків та зборів.

Так, до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку включаються інші доходи, крім зазначених ст. 165 Кодексу (пп. 164.2.20 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Також доходи, визначені ст. 163 Кодексу, є об'єктом оподаткування військовим збором (пп. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

Податковий агент, який нараховує (виплачує) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний сплатити до бюджету податок на доходи фізичних осіб і військовий збір у повному обсязі відповідно до порядку, визначеному ст. 168 Кодексу.

Згідно з пп. 70.12.1 п. 70.12 ст. 70 Кодексу реєстраційний номер облікової картки платника податків (далі – РНОКПП) або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті)

використовується, зокрема, при виплаті доходів, з яких утримуються податки згідно із законодавством України. Фізична особа зобов'язана подавати інформацію про РНОКПП юридичним особам, що виплачують їй доходи.

Документи, пов'язані з проведенням операцій, передбачених п. 70.12 ст. 70 Кодексу, які не мають РНОКПП або серії та номери паспорта, вважаються оформленими з порушенням вимог законодавства України (п. 70.13 ст. 70 Кодексу).

Разом з тим відповідно до п. 1 частини першої ст. 4 Закону України від 8 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) платниками єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) є роботодавці, зокрема підприємства, установи, організації, інші юридичні особи, які використовують найману працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами.

Статтю 7 Закону № 2464 визначено базу нарахування єдиного внеску.

Водночас частиною сьомою ст. 7 Закону № 2464 передбачено, що перелік видів виплат, на які не нараховується єдиний внесок, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2010 року № 1170 затверджено Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок (далі – Перелік), в якому не передбачено витрати на безоплатне харчування.

Враховуючи викладене, вартість громадського харчування в кафетерії та кімнаті для прийому їжі <...>, якими забезпечуються працівники товариства впродовж робочого дня за принципом «шведського столу», не є додатковим благом, але включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу як інший дохід та оподатковується податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах, і є базою нарахування єдиного внеску.

Крім того, відповідно до пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Кодексу об'єктом оподаткування податком на

прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Кодексу.

Відповідно до пп. 140.5.10 п. 140.5 ст. 140 Кодексу фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується на суму перерахованої безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг) особам, що не є платниками податку (крім фізичних осіб), та платникам податку, які оподатковуються за ставкою 0 відсотків відповідно до п. 44 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, крім безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг), перерахованої неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг, для яких застосовується положення пп. 140.5.9 п. 140.5 ст. 140 Кодексу.

Індивідуальна податкова консультація Державної фіскальної служби України від 06.09.18 р. № 3881/6/99-99-13-02-03-15/ІПК

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення щодо практичного застосування норм чинного законодавства і в межах компетенції повідомляє.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються Кодексом.

Визначення понять, що вживаються у Кодексі, зазначені ст. 14 Кодексу, яка не містить окремого визначення «харчування за принципом «шведського столу». Разом з тим пп. 14.1.54 п. 14.1 ст. 14 Кодексу передбачено поняття доходу з джерелом походження з України – це будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні.

Оподаткування доходів фізичних осіб регла-

Отже, при здійсненні операцій з безоплатного надання харчування юридичною особою своїм працівникам – фізичним особам відповідно до положень пп. 140.5.10 п. 140.5 ст. 140 Кодексу різниць не виникає і такі операції відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку.

Щодо відображення операцій з безоплатно наданих товарів, робіт, послуг у бухгалтерському обліку, то регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів України, яке затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (п. 2 ст. 6 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»).

Додатково повідомляємо, що з урахуванням положень ст. 52 Кодексу ця консультація, надана на виконання постанови Харківського апеляційного адміністративного суду від 01.08.18 р. у справі № 820/764/18, має індивідуальний характер та може застосовуватися виключно <...>.

Ред. Виділено за текстом редакцією.

ментується розділом IV Кодексу, відповідно до пп. 162.1.1 п. 162.1 ст. 162 якого платниками податку є, зокрема, фізична особа – резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні.

Згідно з пп. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Статтею 165 Кодексу встановлено виключний перелік доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку, зокрема вартість безоплатного лікувально-профілактичного харчування, молока або рівноцінних йому харчових продуктів, газованої солоної води, яким роботодавець забезпечує такого платника податку відповідно до Закону України «Про охорону праці» (пп. 165.1.9 п. 165.1 ст. 165 Кодексу).

Крім того, до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку не включаються інші доходи, які згідно

з Кодексом не включаються до складу загально-го місячного (річного) оподатковуваного доходу (пп. 165.1.49 п. 165.1 ст. 165 Кодексу).

При цьому пп. 1.7 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу передбачено, що звільняються від оподаткування військовим збором доходи, які згідно з розділом IV Кодексу не включаються до загального оподатковуваного доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою), крім доходів, зазначених у підпунктах 165.1.2, 165.1.18, 165.1.25, 165.1.52 п. 165.1 ст. 165 Кодексу.

Перелік доходів, що включаються до загально-го місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку, визначено п. 164.2 ст. 164 Кодексу, зокрема дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених ст. 165 Кодексу) у вигляді вартості, зокрема, харчування, безоплатно отриманого платником податку, крім випадків, визначених Кодексом для оподаткування прибутку підприємств (пп. «б» пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Якщо додаткові блага надаються у негрошовій формі, сума податку об'єкта оподаткування обчислюється за правилами, визначеними п. 164.5 ст. 164 Кодексу (пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Також доходи, визначені ст. 163 Кодексу, є об'єктом оподаткування військовим збором (пп. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

Податковий агент, який нараховує (виплачує) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний сплатити до бюджету податок на доходи фізичних осіб і військовий збір у повному обсязі відповідно до порядку, визначеного ст. 168 Кодексу.

Згідно з пп. 70.12.1 п. 70.12 ст. 70 Кодексу реєстраційний номер облікової картки платника (далі – РНОКПП) або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) використовується, зокрема, при виплаті доходів, з яких утримуються податки згідно із законодавством

України. Фізична особа зобов'язана подавати інформацію про РНОКПП юридичним особам, що виплачують їй доходи.

Документи, пов'язані з проведенням операцій, передбачених п. 70.12 ст. 70 Кодексу, які не мають РНОКПП або серії та номера паспорта, вважаються оформленими з порушенням вимог законодавства України (п. 70.13 ст. 70 Кодексу).

Разом з тим відповідно до п. 1 частини першої ст. 4 Закону України від 8 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) платниками єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) є роботодавці, зокрема підприємства, установи, організації, інші юридичні особи, які використовують найману працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами.

Статтю 7 Закону № 2464 визначено базу нарахування єдиного внеску.

Водночас частиною сьомою ст. 7 Закону № 2464 передбачено, що перелік видів виплат, на які не нараховується єдиний внесок, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2010 року № 1170 затверджено Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок (далі – Перелік), в якому не передбачено витрати на безоплатне харчування.

Враховуючи викладене, дохід, отриманий фізичною особою як додаткове благо у вигляді вартості безоплатного харчування, включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такого платника та оподатковується податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах та є базою нарахування єдиного внеску.

Відповідно до п. 198.3 ст. 198 Кодексу податковий кредит звітного періоду визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг та складається із сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою п. 193.1 ст. 193 Кодексу, протягом такого звітного періоду у зв'язку з:

- придбанням або виготовленням товарів та наданням послуг;
- придбанням (будівництвом, спорудженням) основних фондів (основних засобів, у тому числі інших необоротних матеріальних активів та незавершених капітальних інвестицій у необоротні капітальні активи);
- ввезенням товарів та/або необоротних активів на митну територію України.

Нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи такі товари/послуги та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах провадження господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

Пунктом 198.6 ст. 198 Кодексу визначено, що не відносяться до податкового кредиту суми податку, сплаченого (нарахованого) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, не підтверджені зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) податковими накладними/розрахунками коригування до таких податкових накладних чи не підтверджені митними деклараціями, іншими документами, передбаченими п. 201.11 ст. 201 Кодексу.

Згідно з пп. «г» п. 198.5 ст. 198 Кодексу платник податку зобов'язаний нарахувати податкові зобов'язання виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до п. 189.1 ст. 189 Кодексу, та скласти не пізніше останнього дня звітного (податкового) періоду і зареєструвати в ЄРПН в терміни, встановлені Кодексом для такої реєстрації, зведену податкову накладну за товарами/послугами, необоротними активами (для товарів/послуг, необоротних активів, придбаних або виготовлених до 1 липня 2015 року, – у разі якщо під час такого придбання або виготовлення суми податку були включені до складу податкового кредиту), у разі якщо такі товари/послуги, необоротні активи призначаються для їх використання або починають використовуватися в операціях, що не є господарською діяльністю платника податку (крім випадків, передбачених п. 189.9 ст. 189 Кодексу).

Господарською діяльністю згідно з пп. 14.1.36 п. 14.1 ст. 14 Кодексу є діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або

реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу.

Таким чином, суми ПДВ, нараховані (сплачені) платником податку у зв'язку із забезпеченням працівників платника податку безкоштовним харчуванням на умовах «шведського столу», включаються до складу податкового кредиту за умови наявності відповідного документального підтвердження (податкові накладні/розрахунки коригування до таких податкових накладних, зареєстровані в ЄРПН, інші документи, передбачені п. 201.11 ст. 201 Кодексу).

Якщо вартість зазначених товарів включається до складу витрат та, відповідно, до вартості товарів/послуг, операції з постачання яких є об'єктом оподаткування та пов'язані з отриманням доходів, такі товари/послуги визнаються такими, що призначаються для використання/використані в господарській діяльності, і додаткового нарахування податкових зобов'язань за правилами, встановленими п. 198.5 ст. 198 Кодексу, не здійснюється.

Відповідно до пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Кодексу об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Кодексу.

Положеннями Кодексу не передбачено різниць для коригування фінансового результату до оподаткування на різницю по операціях з надання платником податку на прибуток безкоштовного харчування своїм працівникам.

Такі операції відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку при визначенні фінансового результату до оподаткування.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів України, яке затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші нормативно правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання

фінансової звітності (п. 2 ст. 6 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»).

Таким чином, з питання відображення операцій з безкоштовного харчування працівників в бухгалтерському обліку доцільно звернутися до Міністерства фінансів України.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

Ред. Виділено за текстом редакцією.

КОЛИ СПЛАЧУВАТИ ПОДАТОК НА ЗЕМЛЮ ЗА ЛІСОВІ ЗЕМЛІ? НОВЕ РОЗ'ЯСНЕННЯ!

Нещодавно до Податкового кодексу (далі – ПК) були внесені зміни, що зобов'язують лісокористувачів сплачувати земельний податок за лісові землі за новими правилами (Закон від 10.07.18 р. № 2497-VIII, набув чинності 15.08.18 р.).

Нагадаємо, що до змін земельний податок за лісові землі сплачувався у складі рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, а зараз повинен сплачуватися окремим платежем.

Проте до держорганів почали надходити численні запити від лісокористувачів, оскільки питання про сплату податку не було врегульоване законодавчо, а контролюючі органи вимагали його сплати і подання декларації із земельного податку.

До речі, ми також наводили декілька чинників, які не дозволяють правильно і вчасно розрахувати податок за лісові землі (див. «БАЛАНС», 2018, № 82-83, с. 57).

Тому Комітет ВРУ з питань податкової та митної політики – керуючись нормою пп. 4.1.1 ПК щодо презумпції правомірності рішень платника податків – зазначив у Листі № 586, що **земельний податок на лісові землі сплачуватиметься тільки з 1 січня 2020 року з урахуванням того, що рішення про встановлення ставок буде оприлюднене місцевими органами самоврядування до 15 липня 2019 року.**

Також у зв'язку із цим **були відкликані всі роз'яснення, видані раніше** органами ДФС (зокрема, лист від 31.08.18 р. № 26938/7/99-99-12-03-05-17).

Юлія ГУЖЕЛ, редактор

ЛИСТ Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики від 19.09.18 р. № 04-27/10-586(193592)

Додатково до листа Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики вих. № 04-27/10-571 (191310) від 14 вересня 2018 року відносно податку на лісові землі та у зв'язку із подальшим надходженням численних звернень лісогосподарських підприємств щодо цього питання із скаргами на неприйняття Державною фіскальною службою України та Міністерством фінансів України належних заходів реагування та тиск територіальних контролюючих органів нагадаємо, що **рішення органів місцевого са-**

моврядування про встановлення земельного податку за лісові землі можуть бути прийняті та повинні бути оприлюднені до 15 липня 2019 року, а справляння земельного податку за лісові землі можливо лише з 1 січня 2020 року, та вимагаємо з урахуванням наведених у згаданому листі Комітету обґрунтувань та презумпції правомірності рішень платника податків, як основного принципу побудови податкового законодавства України (підпункт 4.1.1 статті 4.1 статті 4 Податкового кодексу України), **термі-**